

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ivsti Baronii Veteracastrensis SS. Th. Et I. V. D.
III[ustrissi]mo Arch[iepisco]po Moguntino à Consilijs.
Epistolarvm Sacrarvm Ad Pontificem Max. Et Amplissimos
Cardinales &c. Libri VI**

Baronius, Justus

Mogvntiae, 1605

Epistola XIV. Ivstvs Baronivs Veteracanstrensis Andreae Vermadio,
Societat. Iesu Theologo. S. P. D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70614)

ue enim ^g nos eius astimes virtutibus. In illo ^{Hieron. E. pist. 5. ad Fiorant.}
 conspicias expressa sanctitatis vestigia: & ego
 cinis & vilissima pars lutu, & iam favilla, dum
 vertor, satis habeo, si splendorem morum illius
 imbecillitas oculorum meorum ferre sustineat.
 Ille modo ^h se lauit, & mundus est & tanquam ^{h Psal. 50. 9.}
 nix dealbatus. Ego cunctis peccatorum sordi-
 bus inquinatus, diebus ac noctibus opperior
 cum tremore ⁱ reddere nouissimum quadran- ^{i Matth. 5. 27.}
 tem. Sed tamen quia ^k Dominus soluit campe- ^{k Psal. 145. 8.}
 ditos, & ^l super humilem, & trementem verba
 sua requiescit, forsitan & mihi in sepulchro ^{l Isai. 66. 2.}
 scelerum iacenti dicet, Iuste ^m veni foras. Va- ^{m Ioan. 11. 47.}
 le Illustris Domine, meque in numero
 tuorum habere perge. Mogunt. 12. Calend,
 Decemb. M. DCII.

EPISTOLA XIV.

IUSTVS BARONIVS VETERA-
 canstrensis

ANDREAE VERMADIO, SO-
 cietat. Iesu Theologo.
 S.P.D.

REVERSVM me ab Italica profectioe,
 iam fama puto intellexisti. Gratulare
 igitur reduci. ^a Nam multi egressi, nunquam ^{a Cic. in Tusc.}
 domum reuertere. At tu seriem successumq;
 itineris mei nosse desideras? Accipe igitur,
 & ignosce festinanti Minerva, quam in me-
 R s is ple-

6 Plutarch.
de solert. a-
memab.

is plerunque dominari animaduertisti. Iter
ingressus sum 4. Non. Maij: sed ita ut quem
admodum^b apes ventosam aliquod promonro-
rium circumuolitura, ne Zephyrorum vidi-
ijciantur; se ipsas exiguis lapiillis in os sumptis
quasi saburrant: sic ego quoq; me in vestro-
rum illorum finium pratergressu omnino
ficto scemate & magno silentio saburrand-
um duxerim. *Argentiam* hoc vultu sal-
uus appuli, ibidemque triduo *Winden-*
ica nostro & *Iohanne Henrico* fratre expe-
ctatis, tandem recta *Basileam* contendimus.
Vbi pomeridiani temporis opportunitate
inuitante, scholas Theologorum ingressi,
occasionem disputandi quaesiuimus, sed
non nisi finitis lectionibus inuenimus. Hic
enim consalutato Professore publico *A-*
mando Polano, *Iosephus* noster nescio quam
Ratisbonensis Colloquij iniiciens mentionem,
tempestiuam sermocinationis materiam
subministravit. De qua vltro citroque ses-
qui horam fermè velitati, verborum satis,
intelligentiæ parum apud miserum *Calui-*
nianum deprehendimus, qui statum quæ-
stionis de iudice controuersiarum ac diuino-
rum librorum *Canone* non aliter quàm ex
calumniosis illis magistrorum suorum præ-
iudicijs repeteret: Maiorē scilicet *Scripturæ*
quàm *Ecclesiæ* auctoritatem esse, ideoq; scri-
pturæ fidē vel auctoritatē ab *Ecclesiæ* nu-
tu neu-

tu ne utiquam dependere, multo minus Ec-
 clesiam controuersiarum iudicem esse pos-
 se. Nugas. Quasi verò quisquam nostrum
 Scripturam Ecclesiæ tanquam partem par-
 ti opponendam contendat, ac non potius
 id agatur, sincerum Canonem sua scilicet
 natura θεόπνευστον atque ἀξιοπιστον, non ali-
 unde quàm ex Ecclesiæ magisterio nobis, no-
 bis inquam, innotescere, sinceram etiam
 Canonis interpretationem non aliunde
 quàm ab eiusdē Ecclesiæ oraculo nobis re-
 quirendam, aut expectandam. Sed hæc tu
 scis PATER, ille nesciuit, aut saltem se scire
 dissimulauit. Itaque nos eum non sine ami-
 ca cohortatione atque obsecratione dimi-
 simus, ac proximo biduo *Lucernam* perre-
 ximus: vbi celebrata Pentecoste ac salutatis
 Patribus vestris, nec non *Capucinis* Mona-
 chis, sexto post die, ipsis *Calendis Iunijs*
 profundissimis *Gottardi* niuibus ac rigi-
 dissimo gelu superato, visoque *Iouij* nostri
Como, magnum illud *S. Ambrosij Mediola-*
num attigimus. Quod vt verè tibi dicam,
 minus fama quàm re habere videtur. Vidi-
 mus quæ vsquam fuerunt ἀξιομνημόνευτα.
 Nec tamen quia ea vndiquaque nunc per-
 uulgata, quicquam huc infarciendum du-
 xi. Sepulchrum *S. Ambrosij*, sepulchrum *S.*
Marcellinae Virginis, & *S. Simpliciani* simul
 venerati, ad pijssimi illius *Ambrosij* iunioris
 (Caro-

(*Carolus Borromaeus* dico, admirabilis sanctitatis virum, dum vixit, admirabilioris gratiae dum mortuus est) manes in Summa Aede perreximus: cuius tu cultum, cuius miracula si videres, nulli Sanctorum aut Martyrum postponendum iudicares. *Mediolano* nos auocauit *Placentia*: *Placentia*, *Parma*, vbi spectaculum celebritatis *Festi Corporis Christi*, eam nobis religionis Sanctimoniam, eam Cleri populique confertam multitudinem monstrauit, quam nullus ante hac vsquam *Germania Italiana* locus. Hinc *Regio*, & *Mutina* obiter lustratis, celebrem illam & vetustam studiorum matrem *Bononiam* capessuimus, ibiq; visendis templis, spectandis celebrioribus monumentis, salutandis conterraneis *Germanis*, quorum ibi maiorem multo, quam *Senis* aut *Perusiae* numerum inuenimus, corporibus denique reficiendis, ac lassitudine abstergenda, integrum quatrimum consumpsimus. Amæna vrbs, splendida, amica Musarum hospes, nec minus pietatis, cuius haud falsum nobis gustum *S. Dominici* familia, Hispanicis structuris indies magnificentior, nec non nobile *S. Michaëlis in Busco* Monasterium, amænissimo ac saluberrimo extra muros colle inædificatum, præbuit. Sed pietatem Sanctissimæ *Lauretanae domui* reseruo, non tam marmore suo, quàm
 Beatissi-

Beatissimæ Virginis rudi latere admiran-
 da. Est hic non statim die (quod ille de fano
 suo gloriatur) sed toto anno maximus vni-
 uerso ex orbe hominum confluxus, maxi-
 ma ex Gallijs, Germania, Hispanijs, Indijs ac
 remotissimis etiam populis, Principibus ac
 Regib⁹ anathemata, quotidiana sanationū
 miracula: plurimæ res aguntur, plurima vota
 suscipiuntur, plurima redduntur, quæ nos o-
 mnia oculis nostris vidimus, & piè mirati
 veneratiq; sumus. Præcipuum duco, quod
 in ipsa interiori edicula, quàm oculis suis &
 sermone, vita sua & obsequiis, somno suo
 & vigilijs, precibus suis & gemitibus, cor-
 poris denique & animi sui agitatione toti-
 es ille Princeps salutis nostræ *Iesus*, toties
 castissima mater eius *Maria*, toties beauti-
 ma auia *Anna*, cum fidelissimo nutritore
Iosepho, cū perpetuis *Angelorum* excubanti-
 um choris cōsecrarunt ac dedicarunt, non
 solum preces ad Deum fundere, non solum
 feliciter propè confecti itineris gratias red-
 dere, sed & ad maiorem constantiam, ad
 maiorem firmitudinem & felicitatem cœ-
 lestis hostiæ alimoniam accipere licuit. Fa-
 cio hæc maximi, & faciunt mecum tot reli-
 giosi millenorum peregrinorum animi, qui
 quotannis magno ardore, maximo nume-
 ro ad hanc Sacram ædem tanquam ad ve-
 rissima Saluatoris incunabula conuolant:
 maiori

Plin. lib. 9
Epist. 39. ad
Musianum.

*ad Plin. in
Paneg. Tra-
ian. dicto.*

maiori certè iure, quàm ille *Traiano* suo adulatus, ^d *Veniet* inquit, *tempus*, quo posteri visere, visendum tradere minoribus suis gestient, quis sudores tuos hauserit campus, que refectiones arbores, que somnum saxa prætexerint, QVOD DENIQVE TECTVM MAGNVS HOSPEM IMPLEVERIS. Sed habes hæc omnia elegantissimè à *Tursellino* tuo libris quinq; explicata. Ego igitur me hinc *ROMAM* Capello, quo 12. Calend. Iulij delatus, octavo circiter die post, (interea secreto itinerum molestijs leuatus) à quodam *Congregationis Oratorij* Presbytero, *P. Iuvenale Ancina*, nunc Episcopo *Saluciàno* in *Sabaudia*, in Palatium Ill^{mi} *Cardinalis Baronij* introductus, ab eodemque humanissimè exceptus sum, verbo, nutu, complexu, & constanti denique ad abitum vsque meum hospitio. Quo si manerem in Vrbe vel voluisssem, vel potuisssem, perpetuo (ipso crebro pollicente) vti licuisset. Hic vero quid? Omnia bonitate, pietate & religione plenissima. Atq; vt præteritis publicis, quæ iam vbiq; satis peruulgata, priuata aliquot nostra commemorem, *BARONIVS* titulis *Cardinalis*, & imaginibus, & signis, cæterum modestia, labore, humanitate, studio, nullo præscorum suorum *Oratorij* Collegarum inferior, mæsa sua perpetuò me dignatus est: fratrem in eodem triclinio aulicis primarijs assidere voluit:

voluit: sumptis prandijs quotidie mecum
 semihoram de rebus meis & deplorato Ger-
 mania statu suavissime contulit, rheda et-
 iam sua saepissime ad Sacra, ad Cōgregatio-
 nes, ad sacrorū locorū visitationes abduxit.
 Deniq; cū medius annus multū in cōmatan-
 dis hominū moribus valeat, in Principū plus,
 summum illud purpura decus (quod ille quo-
 que Traiano suo laudi dat) adeo nihil de
 pristina ipsius humilitate immutavit, ut li-
 berum sit veniente per publicum principe sub-
 sistere, occurrere, comitari, praterire. Ambu-
 lat inter suos, non quasi Dominus, sed pa-
 rens: & copiam sui non ut imputet facit. Heret
 lateri eius quisquis accessit, finemq; sermoni
 suus cuiq; pudor, non eius superbia facit. Emi-
 net, excellit, tum virtute, tum corporis proce-
 ritate & gravitate elatior aliis & excelsior.
 Cætera par omnibus, & hoc saltem maior, quo
 melior. Magna ante eum, magna post eum, in-
 xta tamen maxima quies, tantum ubiq; silen-
 tium, tam altus pudor, ut ad par vos penates,
 & larem angustum ex domo Principis mode-
 stia & tranquillitatis exempla referantur. I-
 pse autem ut excipit omnes? ut expectat? ut ma-
 gnā partem dierum inter tot variorum la-
 borum curas quasi per otium transigit? In mē-
 sa eius non aurum, non argentum, nec exqui-
 sita ingenia canarum, sed frugalitas sine de-
 fectu, suavitas iucunditasq; cum gravitate.

Neque

e Caius Plin-
 ni. in Pane-
 gyr. Traia.
 dict. Unde
 & cætera
 pleraq; mē-
 tuata.

Neque enim aut peregrina superstitionis mysteria, aut obscena garrulitas triclinio eius oberrat, sed auscultationes sacræ, benigna inuitatio, liberalis sermocinatio, studiorum honor. Inde illi parcus, & brevis somnus, à somno salutationum studiorumq; vicissitudo: quibus ita immergitur, vt cæteros sui similes doceat inertia renunciare, paulisper delicias differre, paulisper ex illo felicitatis somno velut excitatos induere armaturam fidei, desudare pro Ecclesia, esse deniq; quod concupierunt, nec ideo tantum velle Cardinales fieri, vt fuerint. Hæreticos non tam acerbè odit, quàm humaniter illis condolet. Rem Sacram quotidie facit. Vesperas singulas Litaniis ad Sacelli sui aram cum aulicis prouolutus claudit, precum ac suspiriorum nunquam liber, hilari cæteroqui vultu ac pectore, Catechetes etiam Palatii sui diligentissimus, non quotidianis solum ad mensam lectitationibus: sed & Sabbathinis Euangeliorum interpretationibus: quibus pridie Dominicarum publicis in Vrbe Concionibus rectius assequendis aulam suam vtilissimè solet præstruere. Deniq; vt infinita prætermittam, sacrarium quasi religionis est, Oraculum totius orbis, vndiq; ad eum concurritur, vndiq; scribitur: nullus prope in Italia aut Germania, nullus in Gallia aut Belgio, nullus in Hispania aut Polo-

Polonia aut aliis longius distitis prouinciis illustrior est, quin amicitiam eius appetat, nullus doctior, quin notitiam, nullus afflictior, quin opem & patrocinium. Tanta quotidie facit, quanta si quisquam illorum veterum præstitisset, illi iam dudum (vt ait^f ille) *radiatum caput & media inter* *f* *Plin. ibid.*
Deos sedes auro staret aut ebore, augustioribusque aris & grandioribus victimis inuocarentur. Sed quid ego hæc tam peruulgata toto orbe repeto? Ad priuata potius nostra accingor, ad singularem illam propeque ditissimam nobis in aula Baroniana exhibitam humanitatem, ad beneuolentiam, ad liberalitatem, ad studium, ad benignitatemque certè omnia tãta fuerunt, vt illis explicãdis par esse sermo meus neutiquam possit. Semel dicam: vt filii excepti fuimus, vt filii habiti, vt filii tractati ac dimissi: neq; id à Baronio tantum, verum etiam à cæteris Illustrissimis Cardinalibus, Patronis nostris, *Aldobrandino, Parauicino.* Nam *Belarminum*, quod vel maximè doleo, videre non licuit. Dilucula calorum liberiora in obeundis templis, visendis statuis & antiquitatibus consumpsimus, vsi ad hanc rem duce *Iohanne Baptista Hansenio, Baronio* *f* *Hieroni. Epist. 108. ad Domini. & Rogat. in lib. Pæ*
 tum nostro à Secretis, dupliciq; fructu, voluptatis ac doctrinæ inuitati. *Quemad-*
modum enim Græcorum historias magis in-
 S telli- *rabp.*

telligunt, qui Athenas viderint, & tertium Virgilii librum, qui à Troiade per Leucaten, & Acroceraunia ad Siciliam, & inde ad ostia Tiberis nauigauerint: & Sanctas scripturas, qui Iudæam oculis contemplati fuerint, & antiquarum urbium memorias locorumque vel eadem vocabula, vel mutata cognouerint: ita & nobis hanc circuitiōnem nostram ad Liviū, Dionis, Plutarchi, cæterorumq; Latīnæ historiæ Principum monumenta rectius capiēda, faciem prælaturam speramus. Baronius nonⁿ Platonica tantum, sed & Christiana Philosophia tempestiuè mortalitatem suam meditatus, in Ecclesia sua, vt loquuntur, *Titulari*, splendide certè à se restaurata & ornata, ante summum altare, iuxta SS. Martyrum *Nerei & Achillei* sepulchrum, viuis sibi sepulturæ locum cum hac inscriptione destinauit. APVD SS. MARTYRES PATRONOS SVOS CÆSAR BARONIUS SORANVS S.R.E. PRESBYTER CARDINALIS SS. NEREI ET ACHILLEI LOCVM SEPULTVRÆ VIVENS ELEGIT. ANNO IVBILÆO M. DC. Hæc de Baronio. Venio ad Pontif. Max. Venerandum certè & amabilem senem, cuius non minor in me humanitas, non minor beneficentia & pietas extitit. Vidi illum primo in Vesperis vigiliæ SS. *Petri & Pauli*, vbi pro more totus Cardinalium cœtus osculo defixo fidem reuerēciamque

h Plaso in
Dialog de
Sapient.
Clem. Alex.
libr 4. stro.
Hieron. A-
pulo. nauer.
Ruffin. Cic.
1. Tuscul.
Eccl. 7.
40. & 38.
21.

que illi suam oppignerabat. Postridie priuatim in Vaticano, deducete me *Baronio*, ad aspectũ eius colloquiũq; admissus sum. Vbi varia de publicis & priuatis rebus nostris, de Catholicis & hæreticis, de omni etiam fortuna mea (vt humilitatem mirere) percontat⁹, præter varia amoris indicia & argumenta id tandem beneficii mihi obtulit, subsisterem *Roma*, omnem se familiam meam eo quoq; accersiturum, ac necessaria nobis subsidia paternè prouisurũ. Sed quia *beneficiorum principaliũ summa est, si illis & nõ licet vti*, modestè detrectaui, nota sanè illis ex rationibus, quibus *Marcella* suæ fastidiũ vrbis instillare conantur *Paula* & *Eustochium*, potentia, magnitudine, multitudine, ambitione hominum, qui cupiunt videri & videre, saluari & salutare, laudare & detrabere, audire & proloqui, ita vt *superbas fores & inter linguas rodentium ministrorum postes ingredi auratos* sæpe cogamur: verum multò magis longissima interiacentis soli vastitate, tum montibus *Pyrenais*, & *Alpibus*, immensisque aliis difficultatibus, quas sine præsentis discrimine familiam meam, tenellosque liberos vix superare posse videbam. Detrectaui igitur, & hoc beneficii genus cum alio permutaret petii, quod haud inuitè se facturum spondebat *Optimus Pontifex*. Quid quæris? Cætera his omnia simi-

Apud S.
Hieron. E-
pist. 17 ad
Marcell. &
congregat
in Bethlehẽ

lia. Vnum quasi *πρὸς ἡμεῖς* loco accipe. Calendis Septembribus, cum pridie in *Oratorii Sacello* ab *Illmo Sidonio Episcopo cōplemētū*, vt loquuntur, *ceremoniarū baptismaliū* accepissemus, ille ipse Pontifex non satis firma valetudine è *Quirinali* in *Lateranum* venit, ibiq; primum de geniculis ad *Scalam Sanctam* precatus, post in *Ecclesia Lateranensi* Sacris operatus, mihi & fratri frequentissimo populi conuentu, partim *Dominici* corporis Sacramentum, partim *Christianæ* confirmationis Sigillum Sanctissimis ipse manibus suis contulit & impressit. Quo die quoq; exuuiæ gētilitij cognominis nostri planè deletæ, & auspicatori hoc, quod vides, permutatæ sunt. Constringit hac humanitate sua ita omnium animos Pontifex, vt *cū maxima illi non minus atq; Imperatori illi concordia, maximus concentus omnium laudum omnisq; gloria contigerit, nihilq; hilaritati eius seueritas, nihil simplicitati grauitas, nihil humanitati maiestas detrahat:*) vt inquam in vnus eius salutem omnium vota conferantur, omnes eum vt genuinum Patrem ac cælo demissum angelum libenter colant ac venerentur. Quod quidem PATRIS nomen tanta ille benignitate, tanta indulgentia erga quosuis exercet, vt (quod maximi in Principem amoris argumentum esse voluit *Plinius*) cum publicè inuehitur,

*l Plin. Secund. in Pa-
neg. Traia.*

in Plin. ibi.

bitur, vel importatur, non aetas quenquam,
 non valetudo, non sexus retardet, quo minus
 oculos tam fausto sydere oblectare gestiat,
 illum paruuli noscere, ostentare iuuenes, mira-
 ri senes, agri quoque neglecto medentium impe-
 rio ad conspectum eius, quasi ad salutem sani-
 tatemque prorepere. Videres solennioribus fe-
 stis referta recta ac laborantia, ac ne eum quidem
 vacantem locum, qui non nisi suspensum &
 instabile vestigium caperet. Oppletas undique vi-
 as, angustumque tramitem relictum tibi. ala-
 crem hinc atque inde populum, ubique par gau-
 dium paremque clamorem. Vt merito cum eo-
 dem, quo cum coepi, claudam narratiuncu-
 lam meam: ⁿ *Intelligamus, PATER, bona no-*
stra, dignosque nostanti Pontificis usum probe-
mus: vota pro eo apud Superos ardentia in-
terponamus, identidemque cogitemus, nobis ac
toti Ecclesiae nos precari, quae pro salute eius
precaturi sumus. Et quod praestabilius est aut
pulchrius Dei Opt. Max. munus, quam castus
& Sanctus, & Diis simillimus princeps?

*n C. Plin.
 ibid.*

Habes historiolum eorum VERMADI,
 quae nobis in vrbe contigerunt, tum ade-
 unda illa tum frequentanda. Accipe breui-
 ter ea, quae in reditu in Germaniam. XV.
 Calend. Octob. habitis Pontifici gratias, ac-
 ceptaque ab eodem paterna benedictione
 nec non salutatis ordine Ill^{mis} Cardinali-
 bus, Patronis & amicis, in primisq; Baronio

§ 3

nostro

nostro munificentissimo Patre (quid enim hospite dicam, cum illud ipsum Sanctissimum Patris nomen, leuius eius erga nos meritis videatur) non sine lachrymis exoculato, postridie cum fratre ac duobus collegii Germanici alumnis *Gregorio Bernitio & Iohanne Zallero* Canonicis, illo *Vratislaviensi* hoc *Curienti*, vrbe egressus, *Lauretanaque* domo visitata, septimo post die *Perusiam* venimus, vndecimo *Senas*. Quo utroque loco quid noui nobis consilii in mentem venerit, quibus laureis redimiti & condecorati fuerimus, quia toties commemorare tædet, ac superbum forte est, en tibi litteras hac ipsa de re ad *Baronium* nostrum iam dudum exaratas. Quæ si minus tibi sufficiunt, reseruabo cætera tuo ad nos aduentui, quem propediem futurum confido. Nos *Senis* digressi, celerrimis itineribus *Florentiam* perreximus, *Italicarum* urbium quasi *Helenam*. Inde *Bononiam & Ferrariam*, quarum hæc non ciuibus solum suis inimica, plerosque *Padi* eluionibus fugat, verum & mihi parum auspiciata, qui proxime ante portam, & paulopost in medio foro cum aduesperasceret, his eadem hora, equi cæspitatoris infortunio grauissime terræ allisus, iam iam de fracta ceruice periclitari videbar. Sed manum subposuit Deus, lapsum orexit *Angelus*, viæ dux & comes, vt præter

ter

ter leuissimum cruris dolorem incommodi nihil asportauerim. *Ferrariam* exceperunt *Venetia*, prodigiola Vrbs, & cum miraculo instar *μικροκόσμος* ^o *super maria fun-* *Psal. 23. 2.*
data, spectaculum profectiois nostræ vltimum. Nam inde breui Germaniæ limitibus appulsi, patrios iterum mores agnouimus & induimus. Nam *Tridentini* & *Tyro-*
lenses, aut nostri iam sunt, aut nostris simili: notiora etiam eorundem in vulgus *κε-*
μηλια. quam vt huc accersi mereantur. De *Augusta* taceo. Quæ enim præcipua habet, tibi haud puto esse ignota. De *Herbipoli* magnam gratiam debeo Illmo *Iulio* Episcopo & *Franconia* Duci, qui transeuntem non clementissimè solum complexus, sed & triduo integro in aula sua liberalissime hospitatus, omnia amoris & beneuolentiæ signa mihi cumulatè exhibuit, professionis etiam publicæ copiam spondens, si manere secum cogitarem. Sed reuocabat me dulcis *Moguntia* mea, ad *Rheni* non vt *P Hiero.* *p Epist. 41.*
nymo olim visum est, *semibarbaras*, sed vt o- *ad Ruffin.*
manes nunc norunt, *sesquilatinas ripas*. Ad quas XVIII. Calend. Decemb. feliciter reuersus, finem vniuersæ profectiois meæ imposui, redditisque Deo ac piis cælitibus gratiis, præsentiam meam familiæ, operam Illmo *Archiepiscopo Moguntino* ad proximos

annos despondi. Qui ut multi sint, aliquan-
toq; felicius quam haecenus currat, tu qua-
so precare mecum sedulo, *Vermadi*, ac lon-
gum Vale. Mogunt. Non. Decemb. M.
DCII.

EPISTOLA XV.

BEATISSIMO IN CHRISTO
Patriac Domino, CLEMENTI VIII.
Pontif. Max.

IUSTVS BARONIVS VETE-
racastrensis S. P. D.

*Beatissime Sanctissimeque Pater, Domine
Clementissime.*

QVANTA mihi à pueritia *Romam* vidē-
di cupido, tantum nunc vidisse gaudi-
um, tantumq; videndi iterum atque iterum
desiderium. Non sane *Capitolii* spectandi,
aut arcum, aut circorum, aut thermarum,
aut pontium, aut obeliscorum veterum il-
lecebra, quæ voluptatis aliquantum, pieta-
tis parum habere videntur: Sed insignia illa
Christianorum Martyrum trophæa, san-
ctissima Apostolorum vestigia, & gentilita-
tis calcata, inque sublime se quotidie erigenti
vocabuli *Christiani* incunabula, quotidiana
veneratione colendi atque exosculandi cu-
piditate. Quæ mihi non minor in *Romam*
illam